

Zorgseenheid Reumatologie en Klinische Immunologie, locatie AZU

*Langwerkende antireumatische
middelen: TNF-blokkers:
etanercept (Enbrel®)*

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten het geneesmiddel etanercept te gaan gebruiken. Deze folder geeft informatie over dit geneesmiddel.

Werking

- Langwerkende medicijnen zijn niet direct pijnstillend, maar kunnen de activiteit van de reumatische aandoening op langere termijn onderdrukken. Hierdoor nemen klachten als pijn, zwelling en stijfheid af en zijn minder kortwerkende medicijnen (vooral pijnstillers) nodig.
- Etanercept behoort tot de TNF-remmers. Het eiwit TNF (Tumor Necrosis Factor) stimuleert bij reuma de ontsteking. Etanercept bindt zich aan eiwit TNF en blokkeert daardoor de activiteit.
- Etanercept kan al na twee weken effect hebben en na drie maanden is de werking optimaal. Het middel kan gecombineerd worden met andere antireumatische middelen.

Behandelmethode

Etanercept is de werkzame stof. De merknaam is Enbrel®
Etanercept wordt via een onderhuidse (subcutane) injectie toegediend, afhankelijk van de dosering één of twee maal per week. De meeste

patiënten kunnen zichzelf de injectie toedienen. De verpleegkundig reumaconsulent kan u helpen te leren spuiten.

Bij een klein aantal patiënten is tijdens de behandeling met etanercept tuberculose ontstaan. Dit betrof vrijwel altijd het opnieuw opvlammen van een oude tuberculose. Daarom wordt voorafgaand aan de behandeling met etanercept gekeken of er bij u een vroegere besmetting met tuberculose heeft plaatsgevonden. Dit wordt gedaan door middel van een huidtest (Mantoux) en een röntgenfoto van de longen. Zo nodig wordt aanvullend onderzoek met u afgesproken. Dit wordt verricht door een longarts.

Bijwerkingen

De meest voorkomende bijwerkingen van etanercept zijn:

Op korte termijn:

- Huidreacties rond de plaats van injectie: jeuk, gevoeligheid, roodheid, zwelling en pijn. Deze huidreacties treden vooral in het begin van de behandeling op en nemen doorgaans tijdens de behandeling geleidelijk af.
- Heel zelden kan er een allergische (overgevoeligheids-) reactie optreden met huiduitslag over het gehele lichaam, kortademigheid, spierzwakte, hoofdpijn en opvliegers.

Op langere termijn:

- Verhoogde kans op infecties, vooral van de bovenste luchtwegen en bijholtes. Verschijnselen van infecties zijn bijvoorbeeld: koorts, verkoudheid, griep, hoesten, keelpijn, ernstige kortademigheid en steenpuisten.
- Zelden: hoofdpijn, loopneus, huiduitslag, jeuk, maagpijn, diarree, gevoel van zwakte, duizeligheid en verhoogde bloeddruk.

Etanercept is een relatief nieuw medicijn. Het is mogelijk dat nog niet alle bijwerkingen beschreven of goed bekend zijn (en dan vooral de eventuele bijwerkingen op lange termijn). Indien dan ook één of meerdere van bovenstaande verschijnselen of andere lichamelijke veranderingen tijdens de behandeling optreden, neem dan contact op met huisarts, reumatoloog of verpleegkundig reumaconsulent.

Adviezen

- Lees de bijsluiter.
- Bespreek uw vragen met uw behandelend arts of verpleegkundig reumaconsulent.
- Bij verschijnselen van infecties zoals koorts, verkoudheid, griep, hoesten, keelpijn, ernstige kortademigheid en steenpuisten, is overleg met uw (huis)arts of verpleegkundig reumaconsulent raadzaam.
- Als u geopereerd gaat worden (denk hierbij ook aan een grote ingreep bij de tandarts), is overleg met uw reumatoloog noodzakelijk.

- Mensen met multiple sclerose en andere zenuwaandoeningen kunnen etanercept beter niet gebruiken.
- Als u zwanger wilt worden, is overleg met uw reumatoloog noodzakelijk. Doorgaans is het advies twee maanden voor de conceptie etanercept te staken.
- Als u etanercept gebruikt mag u geen borstvoeding geven.
- Bij mannen met een zwangerschapswens, is overleg met de reumatoloog noodzakelijk. Doorgaans is het advies twee maanden voor conceptie etanercept te staken.
- Hebt u vragen over zwangerschap, overleg dan met uw behandelend arts of de verpleegkundig reumaconsulent.
- Etanercept moet in de koelkast - niet in het vriesvak - bewaard worden.
- Als u etanercept gebruikt, is er geen bezwaar tegen de 'grieprik'.
- Vaccinatie (nodig bij sommige verre reizen) met verzwakt levend virus, zoals het gele koorts vaccin gaan niet samen met het gebruik van etanercept. Ook vaccinaties tegen bof, mazelen, rode hond (BMR) of tuberculose mogen niet samen met etanercept worden gebruikt.

Vragen

Neem gerust contact op met het UMC Utrecht als u vragen heeft over het gebruik van uw medicijnen. U kunt uw vraag 24 uur per dag op het antwoordapparaat van onze helplijn inspreken. Als u voor 16.00 uur belt, wordt u dezelfde werkdag nog teruggebeld.

Indien u uw vraag na 16.00 uur inspreekt wordt u de volgende werkdag teruggebeld. Het telefoonnummer van de helpline is 088 - 7551494. Wij kunnen uw vragen ook via de e-mail beantwoorden. Het e-mailadres is poli-reumatologie@umcutrecht.nl

Divisie Interne Geneeskunde en Dermatologie

Zorgseenheid Reumatologie en Klinische Immunologie, locatie AZU

UMC Utrecht, Locatie AZU, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht

Tel 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2010, UMC Utrecht, afdeling Interne en Externe Communicatie